

Solidaritat i diversitat en l'àmbit escolar

Anna Fitó

L'escola és un lloc de convivència de moltes persones amb vivències ben diferents. Ens trobem davant un grup heterogeni amb caràcter obligatori respecte a la seva participació i amb interessos afectius, socials, econòmics, culturals, i de futur diversos.

Aquesta heterogeneïtat ve determinada per:

- El nivell econòmic i social al que pertanyen
- El nivell cultural (cultura, valoració segons sexe...)
- El nivell de necessitat i interessos afectius
- Les diferents capacitats i recursos (autonomia personal...) de cadascú

Totes aquestes característiques fan de l'escola un lloc amb una riquesa d'aprenentatges per la vida molt important i útil en la mesura que siguem capaços d'entendre, reflexionar, valorar i educar, tenint en compte tota la diversitat.

Entenent la paraula EDUCAR com el fet de contemplar amb les seves característiques personals a cadascú dels membres que formen part de la comunitat educativa escolar, i vetllar perquè aquest se senti integrat en la comunitat i a gust amb el seu creixement personal.

Per poder EDUCAR cal treballar molt el valor de la SOLIDARITAT.

Solidari se'n és amb aquells o aquelles que són diferents a nosaltres, amb aquells o aquelles que pateixen una guerra o gana, però també amb qui tenim al costat, ja sigui perquè pensen i actuen de forma diferent per la seva cultura o per altres raons com mancances econòmiques, inestabilitat afectiva.... Ser SOLIDARI és ser RESPECTUÓS amb l'altre

Hem de tenir molt present que Solidaritat no és Caritat. Hem comprovat que és molt fàcil donar davant una campanya, però costa molt més acceptar la diferència del, o de la, que tens al costat i ajudar

La Solidaritat és un valor oposat a la competitivitat i a l'individualisme, valors molt integrats i imposats per la classe dominant i l'economia a la societat actual.

Després d'aquestes premisses ens hauríem de preguntar: com treballar des de l'escola la DIVERSITAT i la SOLIDARITAT?

L'escola no pot ser només transmissora de continguts, ha de continuar donant la màxima importància a aquests valors, de caràcter universal. Per altra banda, és molt difícil transmetre continguts a persones que el seu interès prioritari no és l'aprenentatge.

Per poder fer un bon aprenentatge és necessari tenir una bona motivació i aquesta sovint va lligada al propi concepte que ells tenen de si mateixos i de l'escola –el fet de sentir-se a gust, de comptar, de ser-hi.

Els docents han de conèixer les característiques i circumstàncies personals de cada un dels seus alumnes, han de fomentar l'autoestima, la valoració positiva d'un mateix, i treballar amb les famílies sense angoixa i amb positiu. Encara que a vegades sembli difícil sempre hi ha possibilitats d'aconseguir mínims acords. Han de conèixer les característiques que diferencien o uneixen diferents cultures.

Els equips directius i docents han de dissenyar estratègies de treball –agrupacions diferents a les de grup classe, ajuts individuals, buscar recursos materials...– que contemplin la diversitat i fomentin la cooperació entre els mateixos alumnes.

En l'àmbit familiar caldria treballar molt especialment el sentiment d'ESTIMAR, escoltar i donar. Tots som conscients que en el nostre temps, l'activitat i el "fer" van per sobre de tot.

Sovint es paga aquesta mancança de temps amb el tenir –et compraré, anirem, et donaré...– que mai no substitueix l'afecte sincer i desinteressat.

A Sant Cugat la diversitat no ve donada tant per l'alumnat procedent d'altres cultures –àrab, ..– o per alumnat anomenat d'integració, que a més a més en aquests casos rebem ajut del Departament d'Ensenyament –sovint no el necessari o adequat–, com per als alumnes amb dèficit afectiu i/o econòmic.

Un factor importantíssim per la integració és l'econòmic.

Des de les Administracions –Generalitat i Ajuntament– caldria contemplar les necessitats de les diferents zones de Sant Cugat i dedicar-hi els mitjans necessaris –recursos humans i econòmics, ajuts socials, més treball amb les famílies, ajuts individuals respecte a teràpies, reforços... temps– per possibilitar que els dèficits que pateixen alguns alumnes –la seva família sol tenir les mateixes mancances– no es repetissin en el seu futur.

Des de la Societat Civil cal evitar zones on els seus habitants se sentin desprotegits o marginats.

Tots els recursos dedicats a les primeres etapes de la infància repercuteixen favorablement en el conjunt de la societat, evitant repeticions de situacions degradades a nivell afectiu o social.

La DIVERSITAT ens hauria de fer sentir satisfets per la quantitat de beneficis que ens aporta –cultures, maneres d'afrontar la vida.... , aportacions...– entesa sempre dins la responsabilitat personal i el respecte.

Ens podrem sentir orgullosos de ser SOLIDARIS quan conviure amb la DIVERSITAT sigui un hàbit, un costum.

Anna Fitó i Badal, és del CEIP la Floresta.